

ကို-မိတ်အလံာ်တၢ်အၢ်လီၤအိၤလီၤ

တၢ်ဖျၢၣ်ဒီးတၢ်ထီၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ(ESEA)အတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၤ ၁.အကူၣ် က (တၢ်ဟံၣ်ဖျၢၣ်မၤသကိးတၢ်ဒီးဖိဒ်ဖိသ့)လၢအတီၢ်စၢၤမၤစၢၤဝဲ ကျိၣ်စ့ဆူမၤဒီးစၢၤကျိၣ်ဒီးတၢ်ဖိမိတ်အတၢ်ဟံၣ်ဖျၢၣ်မၤသကိးတၢ်လၢတၢ်ဟူးတၢ်ဂၤအပူၤ,တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအပူၤ,ဒီးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအပူၤသးလီၤပလိၣ်ဝဲဒၣ် လၢလံာ်တၢ်အၢ်လီၤအိၤလီၤအဝဲအံၤကမၤပျၢၤထီၣ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်လၢအရၢၣ်တဖၣ်လၢမိတ်တဖၣ်. ကိၣ်အပူၤမၤတၢ်ဖိလၢအဖဲန့ၣ်လီၤတဖၣ်. ဒီးပုၤကိၣ်ဖိတဖၣ် အတၢ်ဟံးန့ၣ်သကိးမူၤလၢတၢ်မၤဂ့ၢ်ထီၣ်ပသီထီၣ်ပုၤကိၣ်ဖိအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်န့ၣ်လဲၣ်ဒီးတၢ်အခီပညီတဖၣ်လၢကိၣ်ဒီးမိတ်တဖၣ်ကသ့ၣ်ထီၣ်မ့ၢ်တၢ်မနုၤ လဲၣ်ဒီးကမၤဂ့ၢ်ထီၣ်ပသီထီၣ်သကိးတၢ်ဒီးတၢ်ဂၤတၢ်ရၢၣ်လိာ်မုၢ်လိာ်ဒ်သိးကမၤစၢၤပုၤကိၣ်ဖိတဖၣ်လၢကတၢ်ထီၣ်ထီၣ်ဘးလၢတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အပ တၢ်ဒ်ကိၣ်စ့ပနီၣ်ဝဲဒၣ်အသိးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကိုမိတ်အၢ်လီၤအိၤလီၤအလံာ်အဝဲအံၤကဘၣ်တၢ်သ့အိၤဝဲ ၂၀၁၃-၂၀၁၄ ကိၣ်ထီၣ်န့ၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

မူၤဒါတၢ်ဖဲးတၢ်မၤလၢကိၣ်ဟံးန့ၣ်တဖၣ်

ဝးရတၢ်ကိၣ်က

- ၁) ကတဲာ်ကတီၢ်လံာ်ညိၣ်သိၣ်ဒိၣ်ကံာ်စိပတီၢ်လၢအထီၣ်ဒီးကျိၣ်ကျဲၤလၢတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤအဂီၢ်ဒီးခိၣ်ယၢၤတၢ်အိၣ်ဝးတရံးတၢ်မၤလိအပတီၢ်လၢအ တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးလၢတၢ်ကသ့မၤသကိးတၢ်ဒီးပုၤကိၣ်ဖိတဖၣ်ဒ်သိးပုၤကိၣ်ဖိအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်ကတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဒ်ကိၣ်စ့အတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်ပုၤကိၣ် ဖိတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်အပတီၢ်ဒ်လံာ်အံၤအသိးန့ၣ်လီၤ.
 ကိုအပူၤမၤတၢ်ဖိလဲၣ်ကဘၣ်အိၣ်ဒီးကံာ်စိပတီၢ်လၢအထီၣ်န့ၣ်လီၤ.သရၣ်စၢၤတဖၣ်ကဘၣ်အိၣ်လၢကိၣ်သရၣ်လၢအိၣ်ဒီးကံာ်စိပ တီၢ်လၢအထီၣ်တဖၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးတၢ်သိၣ်လိန့ၣ်ယုၤကျဲၤအဖိလဲၣ်န့ၣ်လီၤ.ကိုအပူၤမၤတၢ်ဖိကိးဂၤဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ် လၢကမၤဂ့ၢ်ထီၣ်ပသီထီၣ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်အုၤညါကူၢ်န့ၣ်လီၤ.ကလံၤထံးဒဲၣ်ခိၣ်ထီၣ်အပတီၢ်အိၣ်ဒီးကျိၣ်ကျဲၤတၢ်န့ၣ်ကျဲၤလၢပုၤ ကိၣ်ဖိတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်တၢ်တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်အဝဲအံၤန့ၣ်ကူၢ်ယုၤအိၤသ့ဖဲဟူၣ်ရိၣ်ကိၣ်ရၢၣ်ကိၣ်အပုၤယဲၤသန့.ဒီးန့ၣ်ကူၢ် ယုၤအိၤဖဲတၢ်ပုၤဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၤ ၁ အပူၤစ့ၢ်ကိးသ့ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်ကတဲာ်ကတီၢ်န့ၣ်တၢ်ပူၤတၢ်ဖျဲးဒီးတၢ်အံးထွဲကူၢ်ထွဲတၢ်ဖဲးလိ မၤဒီးတၢ်အိၣ်ဝးတရံးခဲလၢဒ်သိးကကဲထီၣ်တၢ်မၤစၢၤလၢပုၤကိၣ်ဖိကတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးအုၤအပတီၢ်ဝဲအံၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

- ၂) မၤဝဲမိတ်-သရၣ်အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ်(အစ့ၢ်ကတၢ်တၢ်ဖျၢၣ်ကိၣ်တဖၣ်ကမၤဝဲတနံၣ်တဘျီ)ဖဲတၢ်မၤဝဲတၢ်အိၣ်ဖဲဘူးလိာ်သးလၢတၢ် မၤသကိး အပူၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အခါတၢ်ကတၢ်ပိာ်တဲာ်သကိးဝဲပုၤကိၣ်ဖိအနီၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ထီၣ်ပသီထီၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
 တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဝဲအံၤကဘၣ်တၢ်မၤအိၤဖဲသ့ၣ်လၢလီၤအဆၢကတီၢ်ဒီးတၢ်ကိၣ်ထီၣ်သိအဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.ကိုသရၣ်တဖၣ်ကက တဲာ်ကတီၢ်ယၢ်န့ၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢမိတ်တဖၣ်အဂီၢ်တၢ်ဂၤဘၣ်တၢ်ဂၤလီၤတၢ်လီၤဆဲးန့ၣ်လီၤ.အလီၢ်မ့ၢ်အိၣ်လၢမိတ်တဖၣ်ဟဲမ့ၢ် တချုးမ့ၢ်တသ့န့ၣ်တၢ်မၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဲာ်သကိးလၢလိတဲာ်အပူၤစ့ၢ်ကိးသ့ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.အလီၢ်မ့ၢ်အိၣ်လၢမိတ်တဖၣ်တၢ်ကဘၣ်လဲၤ မၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဲာ်သကိးလၢအဟံၣ်ယုၤဒီးကိုသရၣ်န့ၣ်တၢ်ကဘၣ်ကတဲာ်ကတီၢ်ဆိယၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ်ဒ်အလီၢ်အိၣ်ဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ

- ၃) ကတဲာ်ကတီၢ်တဲာ်မိတ်တဖၣ်လၢအဖိအဂ့ၢ်အကျိၣ်.ကိုကတဲာ်ကတီၢ်န့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ်လၢမိတ်အဂီၢ်လီၤဆိဒ်တၢ်ဒ်အဖိလဲၣ်တဖၣ် အံၤအသိးန့ၣ်လီၤ.
 ပုၤကိၣ်ဖိအလံာ်မးဟံၣ်ပျၢၤတဖၣ်ကိၣ်ရၢၣ်ကိုကဟ့ၣ်လီၤဒုးန့ၣ်မိတ်အစ့ၢ်ကတၢ်တနံၣ်တဘျီန့ၣ်လီၤ.လံာ်တၢ်ကစီၣ်တၢ်ပရၢပစၢၣ်တ ဖၣ်.တၢ်ဟံၣ်ပျၢၤထီၣ်ဆူကိုသရၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ်,သၢလိတဘျီတၢ်ဟံၣ်ပျၢၤန့ၣ်တၢ်ဟံၣ်ပျၢၤတဖၣ်ကဘၣ်တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါမိတ်တ ဖၣ်ဘၣ်ယးဒီးအဖိအလံာ်အတၢ်ဖဲးတၢ်မၤအတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အဂ့ၢ်အကျိၣ်လၢကိၣ်န့ၣ်လီၤ.

- ၄) ကတဲာ်ကတီၢ်န့ၣ်မိတ်အတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ်လၢအကြၢၤဝဲဘၣ်ဒ်သိးကလဲၤထံၣ်လိာ်သးဒီးကိုအပူၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
 ကတဲာ်ကတီၢ်န့ၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢတၢ်လဲၤထံၣ်လိာ်သးဒီးကိုအဂီၢ်,မ့တမ့ၢ်လဲၤထံၣ်လိာ်သးလၢမိတ်အဟံၣ်,မ့တမ့ၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဲာ် သကိးတၢ်လၢလိတဲာ်အပူၤယုၤဒီးကိုသရၣ်မ့တမ့ၢ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အပူၤမၤတၢ်ဖိလၢအမၤစၢၤဖိသ့တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

